

I
POSTAWY I GESTY PODCZAS
MSZY ŚWIĘTEJ

POSTAWA STOJĄCA

- Jest postawą zasadniczą w liturgii, oznacza gotowość na przyjęcie kogoś lub pójścia z kimś. Jest postawą człowieka wolnego, który czeka na przyjście Pana. Symbolizuje także radość i skupienie. Od czasów apostoelskich w czasie obchodów misterium zbawienia w liturgii przybiera się postawę stojącą, co ma bezpośredni związek z symboliką zmartwychwstania Pańskiego.

• Kiedy zachowujesz postawę stojącą?

- od początku Mszy Świętej aż do oracji włącznie
 - od wersetu "Alleluja" przed Ewangelią aż do zakończenia Ewangelii
 - podczas wyznania wiary i modlitwy powszechnej
 - od wezwani kapłana "Módlcie się, aby moją i waszą ofiarę..."
 - podczas prefacji aż do "Święty, Święty..." włącznie
 - począwszy od "Oto wielka tajemnica wiary" aż do "Baranku Boży" włącznie
 - podczas modlitwy po Komunii św. oraz obrzędów zakończenia
- Stanie wyraża godność i radość dzieci Bożych oraz gotowość służby i ofiary. Postawa stojąca jest wyrazem uszanowania. Wszędzie na widok osoby wyżej postawionej przybiera się postawę stojącą. Podczas liturgii postawa stojąca jest zewnętrznym znakiem głębokiego uszanowania dla Boga jako najwyższego Pana (Mt, 6,5; Mk 11,25; Łk 18,11; 22,46).
 - Stanie jest znakiem radości z odkupienia. W postawie stojącej Ojcowie Kościoła widzieli symbol świętej wolności dzieci Bożych. Omawiana postawa stojąca oznacza też gotowość do działania w liturgii. Kapłan jest znakiem obecności Chrystusa Pośrednika w zgromadzeniu liturgicznym. Dlatego kapłan stoi przy sprawowaniu Mszy Świętej i przy wszystkich prawie czynnościach liturgicznych (siedzi sprawując sakrament pokuty). Także lektor na znak szacunku dla słowa Bożego, czyta je w postawie stojącej.
 - Dodatkowe wskazówki dot. postawy stojącej:
 - Przyjmując postawę stojącą powinniśmy:
 - nie chwiać się i nie ruszać
 - nie garbić się i nie opierać się
 - stać cicho i prosto
 - stać wyprostowani ze złożonymi rękoma na wysokości piersi

POSTAWA SIEDZĄCA

- Jest postawą słuchającego nauczań. Jest znakiem skupienia, przyjmowania i rozważania słowa Bożego. Przyjmuje się, że jest to postawa najkorzystniejsza do refleksji, rozważania czy rozmyślenia (Łk 2,46; 10,39, 1 Kor 14,30). Pozycja siedząca według starożytnego zwyczaju przysługiwała urzędnikom, nauczycielom i sędziom jako znak władzy i godności (Ps 106,32; Mt 19,28; Łk 4,20). Biskup zasiadał na swojej katedrze i z niej nauczał oraz przewodniczył liturgii. Podobnie czynił kapłan. Sprawując sakrament pokuty kapłan zajmuje pozycję siedzącą na znak powagi urzędu sędziowskiego. Władzę sędziowską kapłan wykonuje w imieniu i w obecności Chrystusa.
- Wierni w kościele nie zawsze siedzieli. Przez całe wieki w kościołach nie było ławek. W średniowieczu podczas długich nabożeństw wierni wspierali się na laskach różnego kształtu. Miejsca siedzące przewidziane były tylko dla duchowieństwa (stalle). Siedzenia dla wiernych wprowadzili dopiero protestanci w swoich kościołach. Za ich przykładem poszli katolicy najpierw w krajach, w których było dużo protestantów, a później w całym Kościele powszechnym. Do ławek kościelnych katolicy dodali klęczniki.

• W którym momencie siadasz w liturgii?

- podczas czytań mszalnych, psalmu responsoryjnego i kazania (homilii) oraz ciszy po kazaniu
 - podczas rozdawania Komunii Świętej (z wyjątkiem, którzy podają patenę) i chwili ciszy po Komunii Świętej
 - w czasie ogłoszeń parafialnych
- Siedzenie jest postawą spoczynku, gotowości słuchania i zastanawiania się.

Przyjmując postawę siedzącą powinniśmy:

- nie garbić się
- nie oglądać się
- ręce powinny spoczywać na kolanach

POSTAWA KLĘCZĄCA

- Oznacza uniżenie się, okazanie pokory, uznanie wielkości Boga. Postawa ta jest także znakiem naszej słabości i skłonnej do grzechu natury oraz wyraża adorację i hołd dla wielkości Boga. Postawa klęcząca zarówno jako dłuższa postawa modlitewna, jak również chwilowy gest, w liturgii chrześcijańskiej oznaczała wielbienie Boga. Przykład modlitwy na klęczkach dał nam Chrystus Pan (Łk 22,41).
- przejawiającą się w rozwoju kultu Chrystusa obecnego w Eucharystii, klękanie stało się symbolem wielbienia Boga w pierwotnym znaczeniu. Dlatego klęczy się przy adoracji Najświętszego Sakramentu, przy modlitwie zanoszonej do Boga i podczas różnych nabożeństw, których głównym celem jest zawsze wielbienie Boga, niezależnie od ich charakteru.
Gest ten jest znakiem pokornego wielbienia Bożego Majestatu. Jest także znakiem usposobienia modlitewnego, pokutnego i błagalnego.
- **Kiedy klęczysz?**
 - podczas Modlitwy eucharystycznej, po śpiewie: "Święty.."
 - na słowa "Oto Baranek Boży... Panie nie jestem godzien...."
Klęczenie jest postawą czci, uwielbienia i adoracji.